

GŁOS CHŁOPIŃSKI

ROK IV

ŁÓDŹ, WTOREK 12 PAŹDZIERNIKA 1948 ROKU.

Nr. 279 (1223)

Walka ludu Francji

Rada Bezpieczeństwa

znów odroczone bezterminowo

Strajk górników i kolejarzy objął już pół miliona osób. — Nowe starcia w Nancy. — Premier Queuille zapowiada dalsze represje

PARYŻ PAP. — Ruch strajkowy, obejmujący przeszło pół miliona mężczyzn i kobiet, wkracza w poniedziałek w drugi tydzień. W samym tylko górnictwie strajkuje około 300 tysięcy osób. Koła rządowe obawiają się, że od poniedziałku strajk będzie się szerzył w dalszym ciągu, przerzucając się zwłaszcza na coraz to nowe odcinki linii kolejowych i na porty.

Przywódca górników Lecoeur, przemawiając w niedzielę w ośrodku górniczym Lens, oświadczył, że w miarę trwania strajku robotnicy są coraz to bardziej zdecydowani.

W Paryżu szoferzy taksówek strajkują już piąty dzień.

We Francji wschodniej panuje szczególnie napięta atmosfera po starciach między policją a strajkującymi.

Warto podkreślić, że w departamencie Meurthe et Moselle księża odczytali z ambon list pasterski biskupa Nancy, popierający żądania robotników w sprawie podwyżki płac dla pokrycia zwiększonych kosztów utrzymania.

PARYŻ (PAP). — Prasa francuska donosi o starciach, do jakich doszło w sobotę w Nancy między policją a strajkującymi robotnikami. Podczas tych starć kilkanaście osób odniosło rany. Policja i żandarmeria rzuciła granaty z gazem łzawiącym. W przewidzianiu dalszych zajęć do okręgów przemysłowych wschodniej Francji skierowano wojsko.

PARYŻ (PAP). — W mowie radiowej, wygłoszonej w sobotę wieczorem, premier Queuille oświadczył, że „fala strajków we Francji przybiera formy powstania”. Mówca oznajmił, że rząd „nie będzie tolerował tej groźby”, oraz zapowiedział odpowiednie kroki dla „zapewnienia porządku”.

Charakterystyczne jest, że z surowymi słowami pod adresem robotników, walczących o swe prawa, premier Queuille połączył pochwałę planu Marshalla, który nazwał „szlachetną

pomocą”, uskarżając się jednocześnie na pogardę dla planu Marshalla w masach robotniczych i na „wywieranie nacisku na francuską politykę zagraniczną”.

Komunikat o krajowej naradzie aktywu PPR — komunikacji, żeglugi i łączności

Dnia 10 października br. odbyła się w Warszawie krajowa narada aktywu PPR komunikacji, żeglugi i łączności, w której wzięło udział około 800 osób aktywistów kolei, poczty, żeglugi morskiej i śródlądowej, dróg kołowych, komunikacji samochodowej i lotniczej z całej Polski.

Obszerne przemówienie powitalne w imieniu KC wygłosił członek sekretariatu KC, tow. Mazur. Zagadnienia związane z realizacją uchwał sierpniowego Plenum KC na

terenie komunikacji, żeglugi i łączności zreferował kierownik Wydziału Komunikacyjnego KC tow. Popiel. W obradach wzięł udział członek Biura Politycznego KC tow. Miac.

W dyskusji, w której zabrało głos 25 towarzyszy znalazła wyraz pełna solidarność z linią polityczną KC oraz zrozumienie konieczności usunięcia przy pomocy oręża krytyki i samokrytyki wytkniętych braków w pracy. Naradę zakończono odpiewaniem „Mędzynarodówki”.

Inauguracja ogólnokrajowego kursu aktywu PPR i PPS

Przemówienie członka Biura Politycznego KC PPR — tow. Aleksandra Zawadzkiego na uroczystym otwarciu kursu w Łodzi

W dniu wczorajszym w auli Centralnej Szkoły PPR odbyła się uroczysta inauguracja pierwszego Ogólnokrajowego Kursu aktywu PPR i PPS. Na uroczystości te przybyli przedstawiciele KC PPR i CKW PPS, przedstawiciele Komitetu Łódzkiego i Komitetu Wojewódzkiego PPR i Wojewódzkiego Komitetu PPS, jak również zaproszeni aktywiści z obu partii.

Uroczystość zainicjował tow. Budzyński, po czym przewodniczący uroczystości, tow. Soltan zaprosił do prezydium członka Biura Politycznego KC PPR tow. gen. Aleksandra Zawadzkiego, witanego przez zebranych burliwymi oklaskami, członka CKW PPS tow. Mariana Rybickiego, kierownika Wydziału Szkoleniowego KC PPR tow. Kozłowską (Olga), kierowniczkę Wydz. Szkoleniowego CKW PPS tow. Alanasiewą, I sekretarza KL PPR tow. Dworakowskiego, I sekretarza WK PPS tow. Stawińskiego, I sekretarza KW PPS tow. Domagałę, II sekretarza KL PPR tow. Grudzińskiego, kierownika Wydziału Historycznego KC PPR tow. Daniszewskiego i tow. Mroza, Burskiego, prof. prof. Zukowskiego i Czarkowskiego, przedstawicieli wykładowców kursu tow. Syropę i Śmiglińskiego, przedstawiciela pracowników Szkoły tow. Czernika, przedstawicieli terenowej organizacji partyj-

nej tow. tow. Pflachowska i Cichocka oraz przedstawicieli słuchaczy tow. tow. Biachę i Budzyńskiego.

Witany długotrwałą owacją przez wszystkich zebranych zabrał głos tow. Aleksander Zawadzki, który wygłosił inauguracyjny referat.

Tow. Zawadzki mówi

SZANOWNI TOWARZYSZE!

Porzucę sobie zacząć od pewnego wspomnienia. Kiedy przed godziną przyjechałem do Łodzi, wspominałem inny mój przyjazd do tego miasta: równo przed 25 laty, by jako członek Komitetu Centralnego Komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej prowadzić tu w warunkach nielegalnych pracę wśród robotniczej młodzieży Łodzi.

Z tym wspomnieniem kojarzyły się myśli o późniejszych 25 latach kształtowania się stosunków między nami a PPS, PPS kierowana przez prawicowych wodzów działała na korzyść burżuazji i ustroju kapitalistycznego, prowadziła politykę ugody z burżuazją.

Ale już wtedy istniała styczność między domami komunistycznymi i pepesowskimi.

Rzucone przez Komunistyczną Partię Polską

hasło jednolitego frontu znalazło oddźwięk nie tylko wśród dołów pepesowskich, lecz nawet w niektórych ogniwach kierowniczego aktywu pepesowskiego.

Istniała styczność na punkcie wspólnej walki o obalenie panowania burżuazji i o socjalizm.

Wielu komunistów przeżywało wtedy lata wyrzeczeń i lata więzienia. I dziś, widząc was, PPR-owców i PPS-owców, wspólnie zasiadających na ławach tej szkoły, można stwierdzić, że trzeba było tej ówczesnej walki i ówczesnych wyrzeczeń. Bo ziszczyły się nasze dążenia, ziszczyły się nasze marzenia, ziszczyły się cele, o które walczylismy. Ziszczyły się dzięki temu, że od paru lat idziemy razem.

Zaczynacie naukę jeszcze jako członkowie PPR i PPS, a ukończycie ją jako członkowie jednej partii, Zjednoczonej Polskiej Klasy Robotniczej.

Niedawno zapadły historyczne uchwały Plenum Komitetu Centralnego PPR i Rady Naczelnej PPS. Rezultatem tych uchwał jest wspólne stanowisko obu Partii: podstawą Zjednoczonej Partii będzie marksizm-leninizm.

Co to jest marksizm-leninizm? — Jeżeli odpowiemy na to w jednym zdaniu, to powiemy: jest to światopogląd klasy robotniczej, jest to niezawodny oręż klasy robotniczej w jej walce o socjalizm.

Będziecie uczyć się marksizmu-leninizmu, będziecie się uczyli o partii klasy robotniczej, partii nowego typu, by samym sobą wnieść wkład w tę partię nowego typu — typu bolszewickiego.

Ale w epoce, gdy na jednej szóstej kuli ziemskiej od przeszło 30 lat buduje się socjalizm, stosunek do ZSRR, do kraju socjalizmu, do kraju, zbliżającego się ku komunizmowi — to podstawowy sprawdzian stopnia przyswojenia sobie nauki marksizmu-leninizmu. Tę prawdę trzeba mocno i wyraźnie głosić w klasie robotniczej. Wiemy do czego prowadzi inne stawianie sprawy: deklamowanie o marksizmie-leninizmie i faktyczne kroczenie innymi drogami. Poucza nas o tym przykład Jugosławii: tamtejsi przywódcy też mówią o marksizmie-leninizmie, a robią co innego, idą własną „lepszą” drogą, inną, niż droga radziecka, przeciwstawiają swoją drogę drodze radzieckiej.

Rezultat jest wyraźny: odpadnięcie Jugosławii od ogólnego frontu walki o socjalizm, zejście na pozycję zdrady marksizmu-leninizmu, zesłanie się do roli wasali imperializmu amerykańskiego.

I u nas mieliśmy przejaw wyznawania marksizmu-leninizmu w słowach tylko. Falszywe pojmowanie polskiej drogi do socjalizmu, faktyczne przeciwstawianie jej drodze radzieckiej, doprowadzało do zaistnienia odchylenia prawicowego i nacionalistycznego, które w porę zostało dostrzeżone i przewyżczone przez nasz Komitet Centralny i całą Partię. Dostrzeżenie w porę i przewyżczenie tego odchylenia dało ten skutek, że można teraz

(Dalszy ciąg na str. 2e)

Sportowcy radzieccy przybyli do Warszawy
patrz str. 4

Sztandary bojowe 1-ej Dywizji Kościuszkowskiej przekazane zostały do Muzeum Wojska Polskiego w Stolicy

WARSZAWA (PAP). — Dnia 10 października r. b. odbyło się w Warszawie uroczyste przekazanie do Muzeum Wojska Polskiego sztandarów, zasłużonych w bojach na szlaku Lenino — Berlin, pułków 1 warszawskiej dywizji piechoty im. Tadeusza Kościuszki, Przekazanie sztandarów połączone było z otwarciem w salach Muzeum W. P. Wystawy, poświęconej 5 rocznicy bitwy pod Lenino.

Podczas uroczystości — przedstawiciel Ministra Obrony Narodowej gen. Górecki podkreślił, że sztandary pułków zasłużonych w bojach 1 dywizji piechoty, okryte chwałą bohaterstwa żołnierzy-kościuszkowców, są obecnie symbolem ideologii i oblicza politycznego Odrodzonego Wojska Polskiego. Sztandary bohaterstwa Dywizji Kościuszkowskiej, walczącej u boku bratniej Armii Radzieckiej stanowią także symbol sojuszu ze Związkiem Radzieckim, który na swych terenach utworzył uzbroił i wyposażył załóżki Wojska Polskiego. Sojusz ze Związkiem Radzieckim, scementowany w ogniu najcięższych i zwycięskich walk na szlaku bojowym od Lenino do Berlina, prowadził żołnierzy polskich do ostatecznego zwycięstwa nad najeźdźcą hitlerowskim

raz wdzięczności dla Związku Radzieckiego, za udzieloną w najcięższych dla narodu polskiego chwilach — pomoc moralną, polityczną, zbroijną i materialną.

Zgromadzone w pierwszej sali Wystawy fotografie i wykresy statystyczne przedstawiają udział Odrodzonego Wojska Polskiego w mi-

nionej wojnie, począwszy od chwili organizacji i armii w Świecach nad Oką, aż do ostatecznego zwycięstwa nad hitleryzmem.

Tablica, umieszczona pod popiersiem generał-simusa Stalina, zawiera cyfrowe dane, ilustrujące pomoc Związku Radzieckiego dla Polski.

Cztery pytania Wallace'a pod adresem Trumana i Deweya

NOWY JORK (PAP). — Przemawiając w Seattle, Henry Wallace, kandydat na prezydenta USA z ramienia Partii Postępowej, wezwał Trumana i Deweya do opublikowania przebiegu ostatnich konferencji z Marshalllem i Johnem Fosterem Dullessem, którzy specjalnie w tym celu przybyli z Paryża.

W depeszach do Trumana i Deweya, domagających się jawnej dyplomacji, Wallace zażądał konkretnej odpowiedzi na 4 następujące pytania:

1) Czy obaj oni, naruszając zasady ONZ, popierają powrót ambasadorów do Madrytu, przyjęcie Hiszpanii frankistowskiej do ONZ i udzielenie jej pomocy gospodarczej?

2) Czy obaj aprobują odmowa pożyczki dla Izraela?

3) Czy obaj popierają złagodzenie kary w stosunku do Ludwika Mertza i innych katów hitlerowskich, a jeżeli nie — co zamierzają uczynić?

4) Czy obaj kandydaci gotowi są wycofać „kwestię berlińską” z Rady Bezpieczeństwa i podjąć rokowania ze Związkiem Radzieckim nie tylko w sprawie Berlina, lecz całego Niemiec, włączając w to również projekt państwa zachodnio-niemieckiego?

W dalszym ciągu Wallace potępił prawicowych przywódców ruchu zawodowego i oświadczył, że ich zdradziecka akcja wobec robotników przekształca związki zawodowe w „głębkie, służnicze organizacje”. Zdaniem Wallace'a, akcja taka jest bardziej niebezpieczna od samej ustawy Taft-Hartley.

Wystawa poświęcona 5 rocznicy bitwy pod Lenino stanowi wyraz hołdu dla bohaterstwa czynów bojowych żołnierza polskiego oraz wy-

Przez dziurę w płocie

Świniarze—świnia

Do gminy Czermno badzo często przyjeżdża ją handlarze świń z Częstochowy, Wolborza i innych miejscowości. Widać, że za mało im jednak normalnych zarobków, więc wywołują na dodatek panikę wśród łatwowiernych i naiwnych ludzi. Oczywiście dosyć często zdarza się, że znajdują takich, którzy im wierzą i wyzbywają się swej trzody po niskich cenach, a świniarze dostownie opływają w świniskim tuszcu, zarabiając krocie.

W taki to prosty sposób świniarze świniacz biją miliony kosztem biednego chłopca.

ROBOTNICZY FOLWARCZNI JADĄ NA WZASY

W związku z zakończeniem robót pólnych Związek Zawodowy Robotników Rolnych organizuje wyjazdy robotników folwarcznych do uzdrowisk. Wyjeżdżać będą robotnicy fizyczni do uzdrowisk w Karpaczu, Szklarskiej Porębie, Zakopanym, Dusznikach, Wileńcu i innych. Wyjazdy zostały rozłożone na trzy tury. Pierwsza od 1 do 14 listopada, druga od 16 do 30 listopada i trzecia tura od 1 do 16 grudnia. Łącznie wyjechać ma 250 robotników.

27 BLOKÓW NASIENNYCH ZORGANIZOWANO W POWIECIE KONECKIM

W ramach akcji organizowania bloków nasiennych Zarząd Powiatowy Związku Samopomocy Chłopskiej w Końskich zorganizował 27 bloków żyta ozimego. Ogólnie chłopom, którzy przystąpili do bloków nasiennych rozsprzedano blisko 293 tony kwalifikowanego żyta, w tym 132 t. oryginału.

W ramach akcji siewnej rozprowadzono między małopolskich chłopów 2 miliony zł. jako kredyty nawozowe oraz pół miliona złotych na zakup zboża siewnego.

KONIE I KROWY Z WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO PRZESYLA SIĘ NA ZIEMIE ODZYSKANE

W ramach akcji zleconych przez Rząd, Centrala Rolnicza prowadzi skup koni i krów przeznaczonych na przetrzut na Ziemię Odzyskaną.

Okręg łódzki wysłał od 1 stycznia br. do chwili obecnej łącznie 597 koni i 424 krów dla województw: gdańskiego, olsztyńskiego i szczecińskiego. Obroty za czas od 1 stycznia do 31 sierpnia br. wynoszą blisko 600 tysięcy złotych.

Za dużo u nas „opasałów”

Administrator Juszyński z Nieklania próbował dorobić się za wszelką cenę

Niedawno czytaliśmy w prasie o wyroku skazującym administratora Ośrodka Oświaty Rolniczej na Dolnym Śląsku — Opasała. Okazuje się jednak, że ma on kompanów, a raczej kolegów „po fachu” i na naszym terenie. Jednym z nich jest obywatel Juszyński Jan, który był administratorem w Nieklaniu, gm. Odrowąż, pow. konecki. Otóż majątek Nieklania podlega Centralnemu Zarządowi Przemysłu Hutniczego w Kałowiecach i z jego to ramienia „rządził” tutaj obywatel Juszyński.

Najwidoczniej nie bardzo dopisała kontrola, skoro 8 fur owsa stało 3 tygodnie w enopakach. Tak samo pan administrator pozostawił 4 ha rżysk, które nie zostały zarobane, mimo, dostatecznej siły pociągowej w majątku Ogród i pola kartoflane zostały w niebywały sposób zachwaszczone, a narzędzia rolnicze stały bez osłony na wolnym powietrzu. Nie lepiej przedstawia się stan budyn-

ków, które wymagają remontów. Mimo, że na terenie znajdował się materiał budowlany — remontów nie dokonano zupełnie. Poza tym p. administrator prowadził swą „politykę” hodowlaną. Mianowicie, sprzedawał bydło zacielone lub wycielone, zatrzymując jedynie jałowiznę, przyczyniał się w ten sposób znakomicie do deficytu majątku. Oprócz tego wszystkiego stwierdzono również nieporządku kasowe.

Nic więc dziwnego, że w takich warunkach ob. Juszyński przystąpił do budowy własnego domu. Ale i tu nie mógł obejść się bez nadużyć. Zatrudniał robotników z majątku przy swych prywatnych pracach, przy budowie domu, „pożyczał” sobie materiał budowlany z majątku i t. p.

Ale, jak kto się mówi „przyszła kryśka na Matyska” i pomysłowo p. Juszyński powę drował za kratki. Morał stąd jasny, że kra dzież nie popłaca.

Na marginesie warto poruszyć szereg kwestii nasuwających się w związku z usu nięciem pana Juszyńskiego ze stanowiska administratora.

Sądymy, że na rozprawie sądowej i te sprawy zostaną szczegółowo wyjaśnione.

(Sm)

„Ja tu rządzą”

Przewodniczącym Gminnej Rady Narodowej w gminie Białaczów jest ob. Markiewicz, jednocześnie jest on nauczycielem we wsi Węglany. Pan przemas ma jednak nielada wymagania, gdyż domaga się, by w gminie oddawano mu honor, jak za czasów sanacyjnych. Między innymi żąda aby ci, co wchodzi do gminy, nie zwracali się do niego „obywatelu Markiewicz”, tylko „panie przewodniczący Gminnej Rady Narodowej”. Wszyscy powinni również stanąć na baczność jak pan Markiewicz wchodzi do gminy.

A oto inny kwiatek: 24 września br. do gromady Sędów przybyli: wójt gminy Białaczów ob. Zieliński Franciszek, sekretarz gminy ob. Gorzałczyński, pan Markiewicz i ob. Kasyk, celem sprawdzenia ksiąg

podatkowych. Po sprawdzeniu ksiąg zabrali je z sobą, mimo, że nie znaleźli żadnych nadużyć. Ob. Bartosiak Andrzej, sołtys gromady Sędów, ksiąg oddać nie chciał, wówczas ob. Markiewicz oświadczył: „Ja jestem starostą i ja rządzą całą gminą, a nie Komitet Powiatowy i nie żadna partia ani nikt”. poczym zabrali również pieczęć sołtysa. Na miejsce ob. Bartosiaka wyznaczono na stanowisko sołtysa ob. Ocetka Jana. Należy przy tym zauważyć, że ob. Bartosiak Andrzej był wyznaczony komisarzem i wójt ani sekretarz czy też przewodniczący Gminnej Rady Narodowej nie mieli prawa go usuwać.

Sekretarz Koła PPR w Sędowie
Gmina Białaczów
Zuwalski Jan

Premie za należyte uiszczanie podatku gruntowego

W ramach funduszy przyznanych przez pełnomocnika rządu do spraw podatku gruntowego na premie dla gmin, które terminowo wypłaciły obowiązek wpłat należności za podatek gruntowy i na Fundusz Oszczędnościowy Rolnictwa, 21 milionów zł przyznano dla województwa warszawskiego.

Suma ta rozdzielona została między 18 przodujących gmin: gmina Guzów (pow. Błonie) otrzymała 1 milion zł na urządzenie

ośrodka maszynowego; gmina Młock (pow. Ciechanów) otrzymała 1 milion zł również na urządzenie ośrodka maszynowego; w Kiełpinach (pow. Działdowo) kosztem 1,5 miliona zł ufundowany ma być dom ludowy; gmina Górzno (pow. Garwolin) prócz ośrodka maszynowego zostanie zradiofonizowana.

Ośrodki maszynowe prócz wyżej wymienionych otrzymają gminy: Rataje (pow. Gosty-

nin), Maków Mazowiecki oraz gmina Narzeszewo (pow. płoński). Dla gminy Bruchów (pow. płoński) kwotę 2 milionów zł przeznaczono na pomoc w odbudowie spalonych zagród wiejskich oraz na budowę domu ludowego. Również fundusze na budowę domu ludowego otrzymała gm. Gzowo (pow. Pułtusk), gm. Tluszc (pow. Radzymin), gm. Wrożeń (pow. Sokołów), wreszcie gm. Goworowo (pow. Ostrołęka) i Warchoły (pow. Ostrow Mazowiecki), które prócz funduszy na budowę domów ludowych otrzymają kompletnie wyposażone ośrodki maszynowe. Mława z funduszy premiiowych otrzymała dotację na budowę siedziby powiatowego Zarządu ZSCH oraz wyposażenie ośrodka maszynowego.

Gminy Sinołęka i Borze (pow. Węgrów) otrzymają wyposażenie świetlic, zaś gmina Nadarzyń (pow. Grodzki) budynek dla szpitala Zw. Sam. Chłopskiej.

Jeszcze w bieżącym roku fundusze na realizację tych inwestycji zostaną rozprowadzone między wyróżnione gminy.

Powiatowe Związki Gminnych Spółdzielni będą skupować włókno i wełnę

Dotychczas skupem włókna i wełny owczej oraz koniejskiej włośna na terenie województwa łódzkiego — zajmowała się Centrala Rolnicza w Łodzi, z dniem 1 lipca br. Gminne Spółdzielnie, a także Powiatowe Związki Gminnych Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej przejęły akcję skupu wyżej wymienionych surowców.

Do chwili obecnej spółdzielnie dostarczyły do magazynu 26 ton włośna ianowego i 600 kg. wełny owczej oraz 60 kg. włośna

koniejskiego. Za wyżej wymienione surowce Centrala Rolnicza przekazała drogą akcji wymiennej odpowiednią ilość tekstylii.

Ze względu na wzrastający skup włókna konieczna będzie budowa dodatkowej sortowni.

Poza tym Gminne Spółdzielnie i PZGSy przystąpią do skupu odpadków użytkowych (szmaty, szkło, fiaski, żelastwo, kości i inne).

Staropolskie przysłowie głosi, że „cudze chwalić, a swego nie znać, sami nie wie”. Rolnicza przekazała na akcję wymienną gdy pewnego dnia zupełnie przypadkowo znalazł się w Osinach.

Osiny znajdują się na trasie między Łowiczem i Łodzią i aż dziw bierze, że dotychczas tak mało u nas się pisze o tym jedynym w swoim rodzaju ośrodku ogrodnictwa doświadczalnego, którym bez wątpienia możemy się szczycić.

Przy poszukiwaniu nowych odmian rabarbaru krzyżuje się odmiany wielko-łodygowe z najszlachetniejszymi odmianami o czerwonych łodygach

Przybywającym do Osin — rzuca się w oczy wzorowo utrzymany park. To już nie jakiś lepiej lub gorzej utrzymany park w majątku po-obszarnym. To park, w którym nie znajdzie się ani jednej zbędnej trawki, ani

W królestwie drzew — karłów Osiny — Polski ośrodek ogrodnictwa doświadczalnego

jednego chwastu. Ścieżki, trawniki, kwietniki wszystko wzorowo utrzymane, wszędzie widać pracę ludzką, troskliwą i zapobiegliwą opiekę.

Tu i ówdzie ziemia obramowana skalami wznosi się tarasami ku górze. Na tych tarasach, jak kobierzec, rozciągają się trawniki, są to tak zwane „polskie trawniki”, które wyhodowane zostały właśnie w Osinach. Wśród skał otaczających tarasy wyrastają kwiaty i róże oraz tak rzadkie u nas rośliny alpejskie.

Udzielmy głosu kierownikowi tego ośrodka, ob. Janszowi, który epory kawał swego życia strawił tu, w Osinach, kładąc fundamenty pod ten ośrodek.

„Z 250 hektarów ziemi, które otrzymaliśmy w Osinach, 150 hektarów — to były piaszki lotne, 20 ha — to tereny podmokłe i zabagnione i zaledwie 65 ha — to tak zwane „pola uprawne”, pełne kamieni i żwiru, gdzie ledwo, ledwo żyło lub kartofle rosły”.

„Gdy przystąpiono do pracy, nie było doświadczeń. Sprowadzono więc pewne odmiany drzew, które mogły być materiałem wyjściowym do produkcji własnych odmian. Sadzonki, które sprowadzono z zagranicy zamarzyły jednak po drodze. Dało to bodźca do dokonania dość ciekawego doświadczenia. Mianowicie, całe korzenie były zmrożone, jedynie część nadziemna (szyjka) przylegająca do korzenia była jeszcze żywa”.

I oto, jak opowiada prof. Jansz — „te patyki wpakowano do ziemi, stosując dość skomplikowane zabiegi. Z nich powstały później pierwsze drzewa owocowe, z którymi rozpoczęliśmy normalną pracę”.

W tej chwili w Osinach znajduje się 50 tysięcy rozmaitych odmian drzew karłowatych. Zdumienie budzą drzewa owocowe w doniczkach, które również dają owoce. Eksperymentatorzy z Osin wychodzą bowiem z założenia, że w naszym klimacie drzewa są narażone na wymarzenie. Uważają więc, że należy wyhodować typ drzewa, które żyje krótko, a owocuje obficie. Stąd owe fenomeny, że półmetrowe

drzewko w doniczce jest obsypane owocami.

Nie sposób w krótkim reportażu podać wszystkich dziwów Osin. Oto na przykład planacja brzoskwiń karłowatych, tu znów grusze o kształcie choinek. Trochę dalej rosną maliny w rzędach odległych od siebie o 3 metry. Owadzie znów porzeczki, które dojrzewają w późnej jesieni, itd.

Krzak śliwy karłowatej obsypany owocem

Poza tymi doświadczeniami, które już wytrzymały próbę życiową i zamieniły Osiny w jedyny swego rodzaju ośrodek doświadczalny, który utrzymuje się z własnych dochodów, przeprowadzane są i inne próby. Między rzędami drzew hoduje się warzywa i jarzyny. W karłowatym sadzie czteroletnim między drzewami wysadza się kapustę. W ten sposób na 1 ha rośnie 1.600 drzew i około 23 tys. sadzonek kapusty. Do 1 lipca kapusta jest sprzątnięta i na pole daje się fasolę szparagową, którą we wrześniu znów zdejmujemy się i w ten sposób zbiór z 1 ha wynosi 5 — 6 tys. kg. Tak wykorzystywany jest teren między rzędami. Niezależnie od tego między jednym drzewem a drugim sadzi się w końcu maja

pomidory, z których każdy krzak daje przeciętnie 10 kg, co stanowi 17 tysięcy kg z hektara. Rzecz jasna, że zespoły te muszą być odpowiednio dobrane tak, by ziemia nie była osłabiona, a przeciwnie — wzmocniona. W małych sadzawkach sadzi się fasolę szparagową, w kwaterach sadów karioowych cebulę, fasolę, pomidory, czy truskawki itd.

Na zakończenie warto jeszcze wspomnieć o rabarbarze, który poza oryginalnym smakiem i brakiem włókien może się poszczycić półtora metrowym wzrostem, no i oczywiście o życie, które posiada 6 rzędów zamiast czterech i daje 3.000 ziaren z rośliny. Trzeba jednak nadmienić, że na jednym metrze kwadratowym rosną zaledwie dwie takie rośliny...

Obecnie Osiny przystępują do masowej produkcji sadzonek truskawek. Truskawki, zgodnie z umową, mają być w najbliższych pięciu latach artykułem eksportowym do Anglii.

Gdy żegnamy naszych rozmówców opuszczając ten jedyny w swoim rodzaju ośrodek, nie możemy się uwolnić od wrażenia, że coś tu jednak zaniedbano i to bardzo. Osiny bowiem winien zobaczyć każdy działacz samopomocowy, każdy sadownik, a wreszcie każdy przodownik gromadzki, by doświadczenia te i doświadczenia stały się udziałem wszystkich chłopów. By naoznie przekonać „niewiernych Tomaszów”, co można zrobić na najgorszej nawet ziemi.

(Sm)

Formowanie drzewka karłowatego po przesadzeniu

